

Nr 20. juli 2019

Aktuellt på bullerområdet

Boverket

Boverket har tagit fram förslag till allmänna råd om industri- och verksamhetsbuller. Förslaget utgår ifrån den vägledning som publicerades 2015 och den skickades ut på remiss den 17 juni. Under året kommer även Boverkets vägledning att uppdateras (Rapport 2015:21).

<https://www.boverket.se/sv/lag--ratt/boverkets-remisser/remiss-forslag-till-boverkets-allmanna-rad-om-omgivningsbuller-fran-industriell-verksamhet-m-m/>

Folkhälsomyndigheten

Folkhälsomyndigheten har publicerat tre vägledningar om buller inomhus och höga ljudnivåer. Dessa tre ersätter handboken "Buller – höga ljudnivåer och buller inomhus" från 2008. De nya publikationerna är:

- Vägledning om buller inomhus och höga ljudnivåer
- Om ljud och buller
- Hälsoeffekter av buller och höga ljudnivåer

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/publicerat-material/publikationsarkiv/v/vagledning-om-buller-inomhus-och-hoga-ljudnivaer/>

Folkhälsomyndigheten är under året ute på regionala hälsoskyddsträffar som en del av sin tillsynsvägledning. För att vidga begreppet buller följer även Naturvårdsverket med på dessa träffar för att prata om buller utomhus. Hittills har träffarna utförts i Jönköpings län, Miljösamverkan Skåne, Miljösamverkan Värmland, Luleå län och Miljösamverkan Västra Götalands län. I höst kommer Östergötlands län, Dalarnas län och även Uppsala län besökas. Då efterfrågan på dessa träffar har varit så stor kommer fler att planeras under 2020.

Detta är Bullernätverket

Bullernätverket i Stockholms län är ett nätverk för samverkan i bullerfrågor. Nätverket drivs gemensamt av Länsstyrelsen i Stockholms län, Stockholms stad, Kommunförbundet Stockholms län och Centrum för Arbets- och Miljömedicin vid Stockholms läns landsting.

Målet med nätverket är att öka den regionala kompetensen inom bullerområdet och att skapa förutsättningar för att miljömålen för buller ska uppnås.

Nätverket ska stimulera erfarenhetsutbyte och utveckling av metoder för att åtgärda bullerproblem samt bidra till kunskapsspridning inom buller- och ljudmiljöfrågor. Nätverket ska också vara ett forum som bidrar till samarbete över yrkesgränser.

Kontakt

ragngvi.josefsson@lansstyrelsen.se
stefan.a.larsson@lansstyrelsen.se
camila.cardenas-pulgar@sll.se
magnus.lindqvist@stockholm.se
sara.e.nilsson@stockholm.se

www.bullernatverket.se

Naturvårdsverket

Naturvårdsverket arbetar just nu med att uppdatera vägledningen om buller från vindkraftverk. Den nya vägledningen ska bland annat ge ett bättre stöd i frågor gällande lågfrekvent buller och även ge en tydligare rekommendation kring vilka beräkningsmodeller som är lämpliga att använda i olika situationer. Naturvårdsverket räknar med att vägledningen kommer att skickas ut i sommar och ambitionen är att den ska vara klar i höst, lite beroende på de synpunkter som kommer in.

<https://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Vagledningar/Buller/Buller-fran-vindkraft/>

Gröna lösningar för bättre ljudmiljö

Stockholms stad har tagit fram en handbok om gröna lösningar för en bättre ljudmiljö. Syftet är att beskriva effekter och ge konkreta rekommendationer för hur gröna lösningar kan utformas för att begränsa buller samtidigt som det stärker andra ekosystemtjänster i staden.

Handboken finns att ladda ner från Stockholms stads hemsida och som tryckt produkt.

<https://www.stockholm.se/TrafikStadsplanering/Trafik-och-resor/Trafik-och-miljo/Trafikbuller/>

Hälsoeffekter

WHO skärper riktvärden för trafikbuller i miljön- Sverige har i stället genomfört lättnader

Med anledning av de nya riktvärden för trafikbuller som föreslagits av WHO och de skillnader som föreligger gentemot svenska riktvärden, genomfördes en pressträff med Göran Pershagen,

överläkare vid Centrum för Arbets- och Miljömedicin, Region Stockholm, och senior professor vid Institutet för Miljömedicin, Karolinska Institutet, samt Kerstin Persson Waye, professor vid Göteborgs universitet. Syftet var bl.a. att belysa nya forskningsrön om allvarliga hälsoeffekter av buller samt negativa hälsokonsekvenser av de nya svenska riktvärdena.

Forskning visar att exponering för trafikbuller, även vid måttliga nivåer, ökar risken för hjärt-kärlsjukdomar. Starkast evidens finns för vägtrafikbuller och ischemisk hjärtsjukdom, främst hjärtinfarkt. Även för andra hälsoutfall finns studier som pekar på samband med trafikbuller, t ex högt blodtryck, stroke, diabetes typ 2 och övervikt. Man misstänker att mekanismerna inbegriper bullerorsakade stressreaktioner och sömnstörningar.

WHO:s nya riktvärden är satta så att de inte helt skyddar mot negativa hälsoeffekter. De utgår bl.a. från att 10% mycket störda av buller är ”acceptabelt” liksom 3% mycket sömnstörda. De svenska riktvärdena tillåter att vägtrafikbuller är 10-15 dB högre än vad WHO rekommenderar¹, att spårtrafikbuller är 7-12 dB högre² och att flygtrafikbuller är 10 dB högre³.

I Sverige anger 8% av den vuxna befolkningen, motsvarande ca 570 000 individer, att de är mycket eller väldigt mycket störda av trafikbuller. Sömnstörningar dagligen eller varje vecka orsakade av trafikbuller uppges av 2,3% (drygt 160 000 individer). Trafikbuller beräknas orsaka knappt 1000 fall av hjärtinfarkt årligen i Sverige. Totalt beräknas vi förlora 41 000 friska levnadsår varje år på grund av trafikbuller.

I Stockholms län visar nya beräkningar att en tredjedel av befolkningen (32%) utsätts för vägbuller vid bostaden motsvarande WHO:s riktvärde eller högre. För flyg- och tågbuller är denna andel 11% respektive 8%. Totalt utsätts 42% procent av befolkningen för minst en bullerkälla vid bostaden motsvarande WHO:s riktvärde eller högre men överlappningar finns mellan andelen störda från de olika trafikslagen. På pressträffen framfördes att fortsatt urbanisering och stigande trafikvolym, liksom de försvagade svenska riktvärdena, gör att fler riskerar att utsättas för höga bullernivåer.

¹ SFS 2015:216; SFS 2017:359

² TDOK 2014: 1021; 2017-03-13

³ SFS (2015:216)

Domar

För att läsa mer om domar som berör buller, se material för frukostseminariet ”Rättsfall och domar med omgivningsbuller” i nästa avsnitt (Nytt) här nedan.

Nytt

Frukostseminariet

Bullernätverket anordnade frukostseminariet ”Rättsfall och domar med omgivningsbuller”. Seminariet ägde rum den 10 maj och hölls på Centrum för arbets- och miljömedicin (CAMM).

Juristerna Monika Gerdhem från Miljöförvaltningen i Stockholms stad och Jörgen Lundqvist från Boverket presenterade olika domar med syfte att ge vägledning i tillämpningen av miljöbalken och-plan och bygglagen vid fall som berör omgivningsbuller.

Minnesanteckningar för seminariet finns nu uppladdade på Bullernätverkets hemsida, se länk:

[Minnesanteckningar 10 maj](#)

[Monika Gerdhem](#)

[Jörgen Lundqvist](#)

Bullernätverkets kommande seminarier

Höst 2019

Konsulträff med akustikkonsulter

Tid: Fredagen den 23 augusti, kl. 13.00

Plats: Länsstyrelsen i Stockholm

Anmälan: Intresserade kan sända sin anmälan till Ragnvi Josefsson till e-postadressen ragnvi.josefsson@lansstyrelsen.se